

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi M. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 3 listopada 2016 r., sygn. akt XXVII Ca [...], wydanego w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Finansów i Ministra Sportu i Turystyki

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 grudnia 2018 r.,

1) odrzuca skargę,

2) zasądza od skarżącego M. J. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Skarżący M. J., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 listopada 2016 r., sygn. akt XXVII Ca [...] wydanego w sprawie o zapłatę. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem została wniesiona w listopadzie 2018 r.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżący powołała się na naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, tj. art. 7 dyrektywy Rady nr 90/341 z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek oraz art. 361 § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładnię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. - niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań wyróżnionych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia,

od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wnioski o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (por. m.in. postanowienia: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącego wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.; tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano jedynie, że w odniesieniu do zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 listopada 2016 r. nie zachodziły podstawy do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, orzeczenie nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną oraz nie jest dopuszczalne pozbawienie zaskarżonego orzeczenia wykonalności w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego (s. 2 i 12 skargi). Takie stwierdzenie skarżącego pomija okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc po wniesieniu skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym - prowadzi do uchylenia zaskarżonego

orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącego we wniesionym środku zaskarżenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ. oraz z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.).

Wobec stwierdzenia, że skarżący nie wskazał i w konsekwencji także nie wykazał, iż nie było i nie jest dopuszczalne wzruszenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wykorzystanie instytucji skargi nadzwyczajnej uznać należało, że nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a tym samym wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, 391 § 1, 398²¹ i art. 424¹² k.p.c., art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r., poz. 2261 ze zm.) oraz przepisami § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 1 i 2 oraz § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800, ze zm.).